

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 3C/157/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716205043
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3716205043.3

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňou Mgr. Silviou Kysuckou, v právnej veci žalobcu Sociálna poisťovňa, pobočka Považská Bystrica, so sídlom Považská Bystrica, Kukučínova 208/23, IČO: 30 807 484, proti žalovaným 1/. H. J.F., X.. XX.XX.XXXX, bytom J. L., R. XXXX/XX C. 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 4.924,66 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n í zaplatiť žalobcovi sumu 3.982,66 eur s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,74 % preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov vzniknutých v konaní v súvislosti s uplatnením práva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, ktorá došla na tunajší súd dňa 02.06.2016 domáhal od žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 4 924,66 eur s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že dňa 25. februára 2007 žalovaný 1/ riadil motorové osobné vozidlo zn. Peugeot 206, ev. č. J. po Ulici Z. Y. J. L., pričom pri vykonávaní manévru predchádzania osobného motorového vozidla zn. Ford Fiesta, v dôsledku jazdy rýchlosťou vyššou ako bola v danom úseku cesty dovolená, pri zaradovaní sa pred vozidlo značky Ford Fiesta narazil do osobného motorového vozidla zn. Toyota Corolla, čím bolo jeho vozidlo po náraze odrazené na zástavku mestskej hromadnej dopravy. Pri tejto dopravnej nehode došlo k poškodeniu zdravia p. C. Š.N., X.. XX.XX.XXXX v dôsledku čoho jej bol priznaný invalidný dôchodok od 07. marca 2008. Za obdobie od 18. januára 2013 do 17. januára 2015 jej bol vyplatený invalidný dôchodok v celkovej sume 4 924,66 eur. Zavinené protiprávne konanie žalovaného 1/ je zrejmé z právoplatného trestného rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29. júna 2007, sp. zn. 2T/102/2007. Poukázal na ustanovenie § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, na základe ktorého má Sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplátou nemocenských dávok a dôchodkových dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Právo na náhradu škody si uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitných predpisov. Zákomom č. 430/2003 Z.z. účinným od 01. novembra 2003 sa novelizoval zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kde sa v § 4 ods. 2 ustanovilo, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej, okrem iného úhradou dávok nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia. Podľa § 15 citovaného zákona, má právo na náhradu škody priamo od poisťovateľa. Podľa tohto ustanovenia náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na

náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Žalovaný 2/ do dňa 30. mája 2016 nezaplatil žalobcovi vyššie uvedenú dávku dôchodkového poistenia napriek tomu, že výzvu č. 112012 tretej osobe na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok dôchodkového poistenia zo dňa 25.02.2016 spolu so žiadosťou o likvidáciu poistnej udalosti prevzal. Na uvedenú žiadosť reagoval žalovaný 2/ listom zo dňa 01. apríla 2016, ktorým odmietol plnenie žalobcovi s odôvodnením, že povinnosť uhradiť nároky z povinného zmluvného poistenia je určená len voči poškodenému, nie voči Sociálnej poisťovni, t.j. žalovaný 2/ nepovažuje Sociálnu poisťovňu za poškodeného. Žalobca je toho názoru, že z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla jednoznačne vyplýva, že Sociálna poisťovňa je v prípade náhrady škody vzniknutej úhradou dávok nemocenského poistenia a úhradou dávok dôchodkového poistenia poškodeným, ktorý je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo od poskytovateľa (žalovaného 2/). Uvedený postup bol plne realizovaný žalovaným 2/ v období rokov 2008 až 2013, kedy zaplatil za žalovaného 1/ nemocenské dávky vyplatené Sociálnou poisťovňou pani C. Š. v sume 26 611,- Sk a invalidný dôchodok vyplácaný Sociálnou poisťovňou od 07. marca 2008 do 17. januára 2013 v celkovej sume 9 933,99 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný 2/ odmietol realizovať likvidáciu poistnej udalosti, žalobca listom zo dňa 07. apríla 2016 vyzval priamo žalovaného 1/ na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť Sociálnej poisťovni škodu, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dôchodkových dávok vo výške 4 924,66 eur, a to formou invalidného dôchodku vo výške 4 924,66 eur za obdobie od 18. januára 2013 do 17. januára 2015 s odporúčaním uplatniť si požadovanú náhradu škody z povinného zmluvného poistenia. Uvedená výzva sa žalobcovi vrátila nedoručená. Na preukázanie svojich tvrdení, žalobca k žalobe pripojil Rozpis vyplatených dávok za obdobie od 18.01.2013 do 17.01.2014 a za obdobie od 18.01.2014 do 17.01.2015, Trestný rozkaz Okresného súdu sp. zn. 2T/102/2007-200 zo dňa 29.06.2007, Žiadosť o likvidáciu poistnej udalosti zo dňa 25.02.2016, Výzvu č. 110212 zo dňa 25.02.2016, Žiadosť o zaslanie stanoviska vo veci refundovania dávok vyplatených Sociálnou poisťovňou - zaslanie stanoviska obchodnej spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group zo dňa 01.04.2016, Výzvu č. 112012 tretej osobe na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorú vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dôchodkových dávok zo dňa 07.04.2016 a Doručenkou.

2. Žalovaný 1/ sa k žalobe písomne nevyjadril.

3. Žalovaný 2/ v písomnom podaní zo dňa 27.06.2016 uviedol, že nárok žalobcu voči nemu považuje za nedôvodný. Citoval ustanovenie § 4 ods. 2 a § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. účinného k 31.03.2007. Z týchto ustanovení vyplýva, že poisťovne boli ku dňu 31.03.2007 povinné poskytovať poistné plnenie výhradne poškodenému. Z dikcie zákona explicitne nevyplývala povinnosť poisťovateľov nahrádzať za poisteného nároky uplatnené zo strany žalobcu. Nakoľko si zrejme aj zákonodarca uvedomoval neúplnosť právnej úpravy, následnou novelou zákona č. 381/2001 Z. z. - zákonom č. 110/2007 Z.z., ktorý zákon nadobudol účinnosť dňom 01.04.2007 - bolo okrem iného doplnené nové ustanovenie § 4 ods. 3, ktoré následne citoval. Podľa § 28c ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 01.04.2007 zostávajú nedotknuté. Žalovaný 2/ zastáva názor, že právnym vzťahom je vzťah medzi žalovaným 2/ a žalovaným 1/, kde momentom vzniku poistnej udalosti dochádza k vzniku povinnosti žalovaného 2/ nahradiť za žalovaného 1/ vzniknutú škodu poškodenému, prípadne z legitímnych dôvodov odmietnuť poskytnutie poistného plnenia. V tomto prípade bol v zmysle platnej právnej úpravy, účinnej v čase vzniku poistnej udalosti jednoznačne daný okruh subjektov, ktorým bol žalovaný 2/ povinný nahradiť vzniknutú škodu. Žalovaný 2/ zastáva názor, že legislatívne rozšírenie okruhu týchto subjektov účinné po vzniku poistnej udalosti nemôže mať spätný účinok aj na poistné udalosti vzniknuté pred týmto dátumom. Uvedenému názoru nasvedčuje aj skutočnosť, že plnenie žalobcu v prospech poškodeného, t.j. vyplácanie dávok sociálneho poistenia - invalidného dôchodku, bolo zapríčinené vznikom poistnej udalosti. Bez vzniku poistnej udalosti by nedošlo k jeho vyplácaniu. Z ohľadom na vyššie uvedené, žalovaný zastáva názor, že nároky podľa ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. účinného od 01.04.2007 je žalobca oprávnený uplatňovať si voči poisťovateľom výhradne z poistných udalostí, ktoré nastali po 01.04.2007. V prípade akceptácie žalobcom prezentovaných názorov, by sa v tomto prípade jednalo o retroaktívne pôsobenie právnej normy, ktoré právny poriadok Slovenskej republiky nepripúšťa. Zároveň by vznikla situácia právnej neistoty. Poisťovne by pri vzniku poistných udalostí nevedeli jednoznačne špecifikovať okruh poškodených ani kvantifikovať výšku možnej škody, ktorá by takto mohla spätne meniť. V prípade, ak nebola individuálne upravená v poistnej zmluve alebo poistných podmienkach povinnosť žalovaného 2/ uhrádzať nároky aj subjektom akým je žalobca,

predchádzajúce plnenie žalobcu zo strany žalovaného 2/ je nutné považovať za plnenie bez právneho dôvodu. Nie je teda možné od neho odvodzovať ďalšie nároky.

4. Na pojednávaní dňa 21.07.2016 vzniesol žalovaný 2/ námietku premlčania časti uplatneného nároku, a to vyplatených dávok od 18.01.2013 do 02.06.2014 s poukazom na § 106 Občianskeho zákonníka s tým, že žalobca mal vedomosť o tom, kto je škodcom a žaloba bola podaná dňa 02.06.2016, pričom žalobca vedel aj o výške vyplatených dávok. Tiež uviedol, že v čase dopravnej nehody, teda ku dňu 25.02.2007, bol žalovaný 1/ poisťencom žalovaného 2/ titulom povinného zmluvného poistenia, že je pravdou, že žalovaný 2/ plnil žalobcovi tak, ako sa uvádza v žalobe a tiež nenamietal skutočnosť, že vyplácaný invalidný dôchodok C. Š. žalobcom je v súvislosti s dopravnou nehodou z 25.02.2007, ktorú spôsobil žalovaný 1/. Tiež nenamietal skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. Poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 110/2007 Z.z. ako i na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 24C/49/2011-142 zo dňa 21.06.2012, ktorý rozhodol v obdobnej veci.

5. Písomným podaním zo dňa 10.08.2016 žalovaný 2/ uviedol, že sa nestotožňuje so závermi žalobcu prezentovanými na pojednávaní zo dňa 21.07.2016, podľa ktorých v prípade, že Všeobecné poisťné podmienky neobsahovali výluku plnenia v prospech žalobcu, mal byť žalovaný 2/ povinný automaticky hradiť uplatnené nároky žalobcu. Žalovaný 2/ má za to, že poisťovne boli v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. povinné k 31.03.2007 poskytnúť poisťné plnenie výhradne poškodenému. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. a zároveň uviedol, že povinnosť uvedená v predmetnom ustanovení bola poisťiteľovi stanovená v čase vzniku dopravnej nehody iba vo vzťahu k poškodenému, nie aj vo vzťahu k Sociálnej poisťovni, ktorá nikdy nemala a ani nemá status poškodeného v zmysle povinného zmluvného poistenia, keďže prevádzkou motorového vozidla žiadnu škodu neutrpla. Z uvedeného tak jednoznačne vyplýva, že Sociálna poisťovňa nemá status poškodeného, a teda sa nemôže voči žalovanému 2/ domáhať ani plnenia nárokov za poisteného podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.. Čo sa týka námietok žalobcu k vznesenej námietke premlčania, žalovaný 2/ poukázal na to, že žalobca sa snaží oprieť pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ o ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., v ktorom sa uvádza, že poistený má právo z poistenia zodpovednosti, aby poisťovateľ za neho uhradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi pritom platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila s tým, že poznámka k predmetnému ustanoveniu následne odkazuje na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje 2-ročnú premlčaciu dobu. Podľa názoru žalovaného 2/ by v prípade žalobcu nemala byť založená dlhšia subjektívna premlčacia lehota, ako je to v prípade iných subjektov uplatňujúcich si práva v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z., nakoľko v uvedenom prípade by šlo o popieranie zásady rovnosti subjektov v občianskoprávných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Opačným výkladom by podľa názoru žalovaného 2/ došlo k zvýhodňovaniu žalobcu ako štátneho orgánu oproti ostatným subjektom občianskoprávných vzťahov, a to v rozpore s vyššie uvedeným ustanovením. Žalovaný 2/ tak zotrváva na svojom stanovisku, podľa ktorého by sa na uvedený prípad mala vzťahovať dvojročná subjektívna premlčacia lehota v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

6. Žalobca na pojednávaniach uviedol, že žiada žalobe vyhovieť v plnom rozsahu. Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení neuvádza iné skutočnosti a právne argumenty než tie, ktoré uvádzal doteraz v ich vzájomnej komunikácii. Má za to, že daný spor je o právnom posúdení. Poukázal na tvrdenie uvedené v žalobe, že žalovaný 2/ v rokoch 2008 až 2013 žalobcovi nahradil vyplatené dávky. V prípade námietky premlčania je potrebné aplikovať ustanovenie § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. s tým, že maximálne by mohli byť premlčané vyplatené dávky do 02.06.2013. Žalovaný 2/ je povinný plniť z povinného zmluvného poistenia, pričom toto aj určitý čas plnil. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/33/2016, v ktorom súd v obdobnej veci poisťovňu zaviazal na plnenie, pričom k dopravnej nehode v tomto prípade došlo dňa 16.02.2003. Tiež poukázal na čl. 1 ods. 2 a čl. 2 ods. 1 písm. f) všeobecných poisťných podmienok žalovaného 2/, z ktorých vyplýva, že náhrada škody titulom vyplatených dávok dôchodkového poistenia bola krytá z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla žalovaného 1/. Žalobcovi teda vyplýva aj priamy nárok uplatniť si vyplatené dávky priamo z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla žalovaného 1/ podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z..

7. Na pojednávaní dňa 18.08.2016 sa žalovaný 2/ pridržiaval svojich predchádzajúcich vyjadrení, pričom žiadal žalobu zamietnuť s tým, že nie je pasívne vecne legitimovaným v tomto spore.

8. Súd vykonal dokazovanie prečítaním, resp. oboznámením sa s obsahom nasledovných listinných dôkazov: Rozpis vyplatených dávok za obdobie od 18.01.2013 do 17.01.2014 a za obdobie od 18.01.2014 do 17.01.2015, Trestný rozkaz Okresného súdu sp. zn. 2T/102/2007-200 zo dňa 29.06.2007, Žiadosť o likvidáciu poistnej udalosti zo dňa 25.02.2016, Výzva č. 110212 zo dňa 25.02.2016, Žiadosť o zaslanie stanoviska vo veci refundovania dávok vyplatených Sociálnou poisťovňou - zaslanie stanoviska obchodnej spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group zo dňa 01.04.2016, Výzva č. 112012 tretej osobe na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorú vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dôchodkových dávok zo dňa 07.04.2016, Doručenka, Z trestného spisu 2T/102/2007 - Trestný rozkaz, Všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 702 (ďalej len „VPP“) a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29.06.2007, č.k. 2T/102/2007-200, právoplatným dňa 18.07.2007, bol žalovaný 1/ uznaný vinným, že dňa 25.02.2007, napriek tomu, že nebol držiteľom vodičského oprávnenia, riadil osobné motorové vozidlo zn. J. XXX, U.: J.-XXXAZ, pričom v dôsledku nesprávneho predchádzania, v dôsledku neprispôbenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a v dôsledku väčšej rýchlosti, než ktorá bola v danom úseku cesty dovolená, spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej utrpela zranenia i C. Š., X.. XX.XX.XXXX, čím inému z nebanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Z tvrdení žalovaného 2/ vyplýva, že osobné motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená nehoda, bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného 2/ podľa zákona č. 381/2001 Z. z.. Zo strany žalobcu bola poškodená v období od 18. januára 2013 do 17. januára 2014 vyplatená suma 2 263,36 eur a za obdobie od 18. januára 2014 do 17. januára 2015 suma 2661,30 eur titulom invalidného dôchodku, čo bolo preukázané z rozpisu vyplatených dávok. Z tvrdenia žalovaného 2/ vyplýva, že vyplatený invalidný dôchodok je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 25.02.2007.

10. Zo žiadosti o likvidáciu poistnej udalosti zo dňa 25.02.2016 bolo zistené, že žalobca požiadal žalovaného 2/ o likvidáciu poistnej udalosti, ktorá mu vznikla pri uplatňovaní práva voči tretím osobám na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a z dôchodkového poistenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania podľa § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, zo zákonného poistenia motorového vozidla značky J. XXX, U.. Č.. J., vodiča H. J. (žalovaného 1/). Súčasťou (prílohou) tejto žiadosti bolo potvrdenie o vyplatených dávkach dôchodkového poistenia za rok 2013 a 2014 a výzva č. 112012 tretej osobe na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dôchodkových dávok zo dňa 25.02.2016 adresovaná žalovanému 1/, v ktorej ho žalobca vyzval na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť mu škodu, ktorá mu vznikla výplatom dôchodkových dávok C. Š. vo výške 4 924,66 eur, a to formou invalidného dôchodku za obdobie od 18.01.2013 do 17.01.2015. Uvedenú sumu žiadal žalobca zaplatiť v lehote do 15 dní od doručenia tejto výzvy. Dôvodom na priznanie a poskytovanie uvedených dávok bolo to, že žalovaný 1/ svojím zavineným protiprávnym konaním dňa 25.02.2007 spôsobil poškodenie zdravia poberateľky C. Š..

11. V stanovisku žalovaného 2/ zo dňa 01.04.2016 poukázal na dikciu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. účinného pred 01.11.2003, z ktorého explicitne nevyplývala zákonná povinnosť poisťovateľa nahradiť za škodcu nároky uplatňované zo strany Sociálnej poisťovne. Povinnosť uhrádzať na základe povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj dôchodkové dávky vyplýva pre poisťovateľa až odo dňa 01.11.2003, t.j. od účinnosti zákona č. 430/2003 Z.z. a uvedená povinnosť bola poisťovateľovi zákonom č. 430/2003 Z.z. stanovená vo vzťahu k poškodenému, nie vo vzťahu k Sociálnej poisťovni. Až ďalšou novelou zákona č. 381/2001 Z.z., a to zákonom č. 110/2007 Z.z., úč. od 01.04.2007, bola povinnosť poisťovateľa uhradiť na základe uzavretej poistnej zmluvy povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uplatnené a preukázané náklady zdravotného poistenia, nemocenského poistenia alebo dôchodkového poistenia upravená vo vzťahu k príslušným subjektom.

Do účinnosti tejto zmeny mal poisťovateľ povinnosť uhradiť vyššie uvedené náklady len vo vzťahu k poškodenému, nie však vo vzťahu k Sociálnej poisťovni. S ohľadom na tieto skutočnosti žalovaný 2/ zastáva názor, že povinnosť nahradiť Sociálnej poisťovni vyplatené dávky dôchodkového poistenia sa vzťahuje len na prípady poistných udalostí vzniknutých po 01.04.2007.

12. Výzvou č. 112012 zo dňa 07.04.2016, žalobca vyzval žalovaného 1/ na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť mu škodu, ktorá jej vznikla výplatom dôchodkových dávok C. Š. vo výške 4 924,66 eur, formou invalidného dôchodku za obdobie od 18.01.2013 do 17.01.2015, a to v lehote 15 dní od doručenia predmetnej výzvy v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Výzva sa žalobcovi vrátila s označením „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“.

13. Podľa čl. I. bodu 2 VPP, poistený má nárok, aby KOOOPERATIVA za neho nahradila v rozsahu a vo výške podľa ustanovení Občianskeho zákonníka poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu:

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, vrátane nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou motorového vozidla,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať (ďalej len „vecná škoda“),
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d),
- d) ušlého zisku.

14. Podľa čl. II. bodu 1 písm. f) VPP, pokiaľ v poistnej zmluve nie je dohodnuté inak, KOOOPERATIVA nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu:

- a) vzniknutú uhradením nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtení spôsobenej prevádzkou motorového vozidla
 1. ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu,
 2. vodičovi motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola táto škoda spôsobená.

15. Podľa § 427 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

16. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

17. Podľa § 788 ods. 1 OZ, poistnou zmluvou sa poisťovateľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

18. Podľa 789 ods. 1 OZ, osobitný predpis môže ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu (povinné zmluvné poistenie).

19. Podľa § 10 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej len „TZ“), prečin je trestný čin spáchaný z nedbanlivosti.

20. Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) účinného ku dňu 25.02.2007 (dátum dopravnej nehody), sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

21. Podľa § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení účinného ku dňu 25.02.2016, t. j. ku dňu vyhotovenia žiadosti o likvidáciu poistnej udalosti, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody

preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

22. Podľa § 238 ods. 3 zákona o sociálnom poistení účinného ku dňu 25.02.2007(dátum dopravnej nehody), právo sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok.

23. Podľa § 238 ods. 5 zákona o sociálnom poistení účinného od 01.01.2009 Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

24. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom (ďalej len „zákon o PZP“) účinného do 31.03.2007, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

25. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP účinného do 31.3.2007, Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), d) ušlého zisku.

26. Podľa § 4 ods. 3 zákona o PZP účinného do 31.3.2007, Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP účinného od 1.4.2007, Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

28. Podľa § 4 ods. 3 zákona o PZP účinného od 01.04.2007, Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahraďiť týmto subjektom.

29. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP účinného od 01.04.2007, Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

31. Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

32. Podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Vzhľadom k tomu, že zo strany žalovaného 2/ bola v priebehu konania vznesená námietka premlčania, súd sa s touto námietkou zaoberal, pričom v tejto súvislosti sa stotožnil s argumentáciou žalobcu o potrebe aplikácie ustanovenia § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení úč. ku dňu vyplatenia jednotlivých dávok (a ktorá premlčacia doba je rovnaká aj podľa platnej a účinnej právnej úpravy v čase dopravnej nehody). Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že právo žalobcu - Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím 3 rokov odo dňa, kedy Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa výplaty dávok. V danom prípade žalobca dávno pred vyplatením prvej žalovanej dávky splatnej 18.01.2013 vedel, kto zodpovedá za vznik škody, teda že je to žalovaný 1/, keďže zo žaloby vyplýva, že žalobca vyplácal poškodenej C. Š. invalidný dôchodok aj v predchádzajúcom období; dátum zistenia vyplatenia dávok je jasný vzhľadom k evidencii žalobcu o vyplatených dávkach. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom k tomu, že konanie sa začalo dňa 02.06.2016, sú premlčané vyplatené dávky invalidného dôchodku C. Š. za obdobie od 18.01.2013 do 18.05.2016, každá vo výške 188,40 eur, t. j. celkovo 942,- eur. V danej časti teda žalobu súd zamietol. Argumentácia žalovaného 2/ o potrebe aplikácie ustanovenia § 106 OZ neobstojí vzhľadom na špeciálnu úpravu premlčania v zákone č. 461/2003 Z. z. vo vzťahu k Sociálnej poisťovni - žalobcovi.

35. Vzhľadom k dôvodne vznesenej námietke premlčania časti uplatneného nároku vo výške 942,- eur, v dôsledku ktorej následne súd žalobu v časti o zaplatenie tejto čiastky zamietol, zostalo predmetom konania zaplatenie zvyšku uplatneného nároku, t. j. čiastky 3982,66 eur. Súd má za to, že daný nárok žalobcu je dôvodný, a to z nasledovných dôvodov:

36. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania (a medzi žalobcom a žalovaným 2/, ktorý bol v konaní aktívny, nebolo toto sporné), žalovaný 1/ ako vodič motorového vozidla zn. J. XXX, U.: J., zaviniť dňa 25.02.2007 dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k poškodeniu zdravia p. C. Š., X.. XX.X.XXXX, ktorej poškodenej bol žalobcom priznaný invalidný dôchodok, ktoré priznanie invalidného dôchodku súviselo so spomínanou dopravnou nehodou. V čase dopravnej nehody bolo motorové vozidlo žalovaného 1/ povinne zmluvne poistené u žalovaného 2/, čo žalovaný 2/ nepopieral. Je preukázané, že žalovaný 1/ bol za toto svoje protiprávne konanie právoplatne odsúdený trestným rozkazom tunajšieho súdu a žalobca za obdobie od 18.01.2013 do 17.01.2015 vyplatil poškodenej C. Š. celkovo sumu 4 924,66 Eur, od 18.6.2013 do 17.1.2015 bola táto suma vo výške 3982,66 eur.

37. Žalovaný 2/ v konaní namieta pasívnu vecnú legitímáciu, opierajúc sa o ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP úč. do 31.03.2007, t. j. právnu úpravu účinnú v čase dopravnej nehody dňa 25.02.2007, ktoré ustanovenie umožňuje poisťovateľovi hrať za poisteného nároky poškodenému, a nie Sociálnej poisťovni. Uvedené bolo možné až od 01.04.2007, čo však vzhľadom k zákazu retroaktivity nemožno aplikovať na tento prípad.

38. Súd sa s takouto argumentáciou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ v spore nestotožňuje. Podľa názoru súdu, nároky Sociálnej poisťovne - žalobcu - na náhradu škody vzniknutej úhradou dávok sociálneho poistenia bol poisťovateľ - žalovaný 2/ povinný uhradiť za poisteného - žalovaného 1/ - titulom povinného zmluvného poistenia. Uvedené vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP úč. do 31.03.2007, kde však nie je Sociálna poisťovňa uvádzaná explicitne, avšak je subsumovaná pod pojem „poškodený“. Je všeobecne známe, že dávky dôchodkového poistenia vypláca Sociálna poisťovňa, preto iný výklad nie je možný. Podľa výkladu žalovaného 2/ by dochádzalo k absurdným situáciám, a síce, že 1/ poškodený (v tomto prípade C. Š.) by si musel najskôr (sám sebe) uhradiť dávky dôchodkového poistenia, 2/ následne si ich uplatniť a ich úhradu preukázať u poisťovateľa, 3/ a až potom by poisťovateľ - žalovaný 2/ mohol plniť za žalovaného 1/ - poisteného. Skutočnosť, že Sociálna poisťovňa nie je v takejto situácii v pozícii poškodeného, si uvedomil zákonodarca, preto

bol schválený zákon č. 110/2007 Z. z., účinný od 01.04.2007, z ktorého dôvodovej správy vyplýva uvedenie si, že regresy zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne nie sú voči poisťovniam škodami, a teda nie je správne nazývať ich poškodeným. Na základe zákona č. 110/2007 Z. z. bolo novelizované okrem iných i ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, z ktorého ustanovenia bol vyňatý nárok okrem iných i Sociálnej poisťovne na náhradu uhradených dávok dôchodkového poistenia (na porovnanie: ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP úč. do 31.03.2007 - „Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia..“ a ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP úč. od 01.04.2007 - „Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,“), a zároveň bol vložený nový odsek 3, v zmysle ktorého už bolo jednoznačne upravené právo poisteného domáhať sa, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom (okrem iných i Sociálnej poisťovne) uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom (teda aj Sociálnej poisťovni).

39. Z uvedeného teda vyplýva, že poistený v minulosti (a teda aj v čase vzniku škodovej udalosti, t. j. 25.02.2007) mal, a aj v súčasnosti má právo, aby poisťovateľ - žalovaný 2/ za neho nahradil žalobcovi uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky.

40. Keďže sa žalovaný 1/ dopustil zavineného protiprávneho konania (spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo ku škode na zdraví C. Š.), za čo bol právoplatne odsúdený tunajším súdom v rámci trestného konania, má v zmysle § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení žalobca voči žalovanému 1/ právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dôchodkových dávok, a pretože ku škodovej udalosti došlo v čase trvania poistného vzťahu medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ z povinného zmluvného poistenia, teda v čase trvania poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 4 ods. 3 zákona o PZP úč. do 31.03.2007, resp. § 4 ods. 4 zákona o PZP úč. od 01.04.2007), súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 3982,66 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to žalovaného 1/ podľa § 238 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a žalovaného 2/ podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP úč. do 31.03.2007.

41. O povinnosti nahradiť trovy konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Celková výška žalobcom uplatneného nároku predstavovala sumu 4 924,66 eur. Súd žalobcovi priznal istinu vo výške 3 982,66 eur. Vo zvyšku, t.j. v sume 942,- eur, súd žalobu zamietol. Pomer úspechu žalobcu tak predstavuje 80,87 % ku 19,13 % k úspechu žalovaných 1/ a 2/, a preto súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu rozdielu jeho úspechu k úspechu žalovaných 1/ a 2/, t.j. 61,74 % (80,87 % - 19,13 %). O konkrétnej výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnom skončení veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).